

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

18.10.2010

B7-0573/2010

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Olukord Moldovas

**Graham Watson, Marielle De Sarnez, Leonidas Donskis, Ramon Tremosa
i Balcells, Kristiina Ojuland**
fraktsiooni ALDE nimel

RE\835738ET.doc

PE450.389v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Moldovas

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Moldova Vabariigi ja ELi vahel 28. novembril 1994. aastal sõlmitud partnerlus- ja koostöölepingut, mis jõustus 1. juulil 1998;
 - võttes arvesse 2009. aasta mais käivitatud idapartnerluse lähemaid ja kaugemaid eesmärke, milles tunnustatakse ja toetatakse Moldova ja Euroopa Liidu liikmesriikide vaheliste tihedate ajalooliste, kultuuriliste ja majanduslike sidemete tugevdamist ja süvendamist;
 - võttes arvesse käimasolevaid läbirääkimisi, et sõlmida Moldova Vabariigi ja Euroopa Liidu vahel uus kaugeleulatavam assotsiatsioonileping, mis oleks aluseks nimetatud uuele partnerlussuhtele ning sisaldaks põhjalikku ja kõikehõlmavat vabakaubanduslepingut;
 - võttes arvesse Moldova Vabariigi ja Euroopa Liidu vahelist viisarežiimi lihtsustamise kokkulepet, mis jõustus 1. jaanuaril 2008, ning käimasolevaid läbirääkimisi täieliku viisavabaduse üle;
 - võttes arvesse ELi ja Moldova koostöönõukogu 21. detsembri 2009. aasta järeldusi;
 - võttes arvesse Euroopa Komisjoni 12. mai 2010. aasta eduaruannet, milles käsitletakse Moldova edusamme koostöönõukogu kehtestatud eesmärkide saavutamisel;
 - võttes arvesse oma eelnevaid resolutsioone Moldova kohta, eelkõige 7. mai 2009. aasta resolutsiooni ning resolutsioone Transnistria probleemi kohta;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et Euroopa Parlament on võtnud endale kohustuse süvendada ja arendada idapartnerluse raames Moldova Vabariigi ja Euroopa Liidu vahelisi suhteid, mis ei välista võimalust, et Moldova saab tulevikus vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 49 ELi täisliikmeks;
- B. arvestades, et ELi ja Moldova suhted on viimase aasta jooksul oluliselt edenenud, mida kajastas ka Euroopa Komisjoni 12. mai 2010. aasta eduaruanne, milles märgitakse, et kui reformide elluviimist jätkatakse praeguse kiirusega, on Moldoval võimalus saada idapartnerluses esikohale;
- C. arvestades, et Lissaboni lepingu jõustumine, välisteenistuse loomine ning asepresidendi ja kõrge esindaja nimetamine annavad Euroopa Liidule uue hoo võtta endale aktiivsem roll külmutatud konfliktide lahendamises oma naabruses, sealhulgas Transnistria küsimuses;
- D. arvestades, et väike osavõtumäär Moldova põhiseaduse rahvahääletusest 5. septembril 2010 ja Moldova parlamendis esindatud erakondade suutmatus valida riigile president

näitavad, et kõik poliitilised jõud peavad tegema edasisi pingutusi riigi poliitilise kultuuri parandamiseks; arvestades, et 28. novembriks määratud parlamendivalimised on järgmine küpsuse ja vastutustunde eksam kõigile poliitilistele jõududele, et kontrollida, kas nad suudavad kavandada ja ellu viia küpse, vastutustundliku ja konstruktiivse poliitilise kampaania ja keskenduda konkreetsetele küsimustele, et parandada rahva elu ja jätkata pingutusi ELile lähenemiseks,

1. tunneb kahetsust 5. septembri põhiseaduse hääletuse tulemuste pärast, mis ei võimaldanud parlamendil pääseda ummikseisust ja valida vabariigile president; parlamendil on kohustus leida põhiseaduslikud ja poliitilised lahendused, et selline poliitiline ummikseis nagu praegune ei korduks; toonitab, et järgnenud otsus korraldada parlamendivalimised 28. novembril oli poliitiliselt vajalik, kuid sisaldab endas valijaskonnast eemaldumise riski, sest tegemist on neljandate valimistega pärast 2009. aasta aprilli;
2. väljendab rahulolu Moldova Vabariigis eelmisel aastal tehtud edusammude üle ja loodab, et parlamendivalimised ja korraldatav valimiskampaania tugevdavad veelgi demokraatia, õigusriigi ja inimõiguste kinnistamist ning Moldova Euroopa suunalist teed; rõhutab, et kuigi erakondade vaatekohtade erinevus riigi edasiste majanduslike ja poliitiliste arengusuundade suhtes on loomulik, oleks kasulik, kui Moldova pikaajalise eesmärgi suhtes teha Euroopaga koostööd ja Euroopasse integreeruda saavutataks tugev poliitiline konsensus;
3. palub Euroopa Komisjonil esitada hinnang viisarežiimi lihtsustamise olemasoleva kokkuleppe kohta, saavutada kiiresti kokkulepe viisavabaduse kehtestamise ametliku kava suhtes ja pakkuda Moldova ametivõimudele sihtotstarbelist toetust ja abi täielikult viisavaba reisimise tingimuste täitmiseks;
4. märgib, et Moldova majandus on globaalse majanduskriisi hästi üle elanud, kuid nõuab edasisi pingutusi jätkusuutliku majanduskasvu ja arengu saavutamiseks riigis; märgib, et ELi ja Moldova Vabariigi muude välispartnerite toetus aitas oluliselt kaasa riigi väga raskest majandusolukorrast väljumisele ning et see toetus peab jätkuma; rõhutab vajadust tõmmata ligi välismaiseid otseinvesteeringuid ja rohelisi investeeringuid, et luua töökohti ja asendada väljaränne ja tööjõu eksport kaupade ekspordiga; rõhutab, et ELi ja Moldova vaheline põhjalik ja kõikehõlmav vabakaubandusleping aitab märkimisväärselt suurendada mõlema poole äri võimalusi ja majandussuhteid;
5. rõhutab vajadust jätkata kohtusüsteemi ning politsei ja õiguskaitseasutuste reformi, et tugevdada õigusriigi põhimõtteid riigis ja suurendada kodanike usaldust kohtusüsteemi suutlikkuse vastu mõista õigust õiglasel ja läbipaistval viisil; osutab vajadusele teha veelgi rohkem pingutusi korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastases võitluses, nagu näeb ette 2009. aasta oktoobris heakskiidetud õigussüsteemi reformi kava;
6. märgib, et Moldova on teinud korruptsiooni vastases võitluses käegakatsutavaid ja mõõdetavaid edusamme, mida on rõhutanud Transparency International ja muud organisatsioonid, kuid toonitab, et korruptsiooni vastase võitluse edukuse tagamiseks on vaja kõikide poliitiliste organisatsioonide pikaajalist ja kindlat poliitilist tahet;
7. kutsub Moldova ametivõime üles tegema edasisi pingutusi, et leida ja kohtu ette tuua isikud, kes vastutavad 2009. aasta aprilli valimiste järgse vägivalga eest, ning need, kes

vastutavad politsei, õiguskaitseasutuste ja kohtute vägivalla eest protestide jõhkras mahasurumises; rõhutab, et täielik usaldus kohtusüsteemi vastu taastub alles siis, kui vastutavad isikud on kohtu ette toodud;

8. kordab oma üleskutset leida Transnistria probleemile rahumeelne ja läbirääkimiste teel saavutatav lahendus ning nõuab ELi panuse ja kaasatuse märkimisväärtset suurendamist lahenduse leidmiseks tehtavates diplomaatilistes püüdlustes; rõhutab, et praegust 5+2 vormi tuleks täiustada ja tugevdada kõrgematasemelise mehhanismiga, ning tunneb heameelt Saksamaa kantsleri Angela Merkeli ja Venemaa presidendi Dmitri Medvedjevi käivitatud Mesebergi algatuse üle luua ministrite tasandil foorum, kui seda käsitatakse 5+2 mehhanismis tehtud pingutuste toetamise ja tugevdamisena;
9. rõhutab, et idapartnerlus ja Euroopa naabruspoliitika on dünaamilised koostöövahendid integreerumiseks Euroopa Liiduga; toonitab, et need poliitikavaldkonnad on praegu läbivaatamisel ja tugevnevad koos suhete süvenemisega; toonitab, et idapartnerlus ei välista iseenesest tulevikus Euroopa Liidu täisliikmeks saamist, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 49; rõhutab, et naabruspoliitika tegevuskavas sisalduvad reformid ja meetmed toovad Moldova ühiskonnale ja kodanikele kasu ning neid ei tuleks vaadelda kui väljastpoolt pealesurutud nõudmisi, vaid kui viisi abistada Moldova ühiskonda reformide ja jätkusuutliku majandusliku, sotsiaalse ja poliitilise arengu leidmisel;
10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikidele, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning Moldova valitsusele ja parlamendile.